

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

20 oktober 2000

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heer Joachim Coens, mevrouw Mieke Van Hecke,
de heer Luc Martens en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen –**
houdende erkenning en subsidiëring van Vlaamse sportorganisaties

ADVIES

van de Vlaamse Sportraad

Zie :

295 (1999-2000)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

dec/com/ama/rbo/000616.6
00-165/LDC
10 oktober 2000

De heer Norbert De Batselier
Voorzitter
Vlaams Parlement
1011 BRUSSEL

**Voorstel van decreet
houdende erkenning en subsidiëring van Vlaamse Sportorganisaties**

Mijnheer de voorzitter

In antwoord op uw brief van 23-06-2000 vindt u hierbij het advies van de Vlaamse Sportraad over het voorstel van decreet houdende erkenning en subsidiëring van Vlaamse sportorganisaties.

Met vriendelijke groeten

Prof. Bart Vanreusel
Voorzitter van de Vlaamse Sportraad

*cc de heer Jos Stassen
voorzitter van de commissie voor Cultuur, Media en Sport
cc de heer Dirk Mattens
administratief secretaris van de commissie voor Cultuur, Media en Sport*

Vlaamse Sportraad

Zandstraat 3, 1000 Brussel
☎ 02 209 46 11 📠 02 209 46 15

DOCUMENT 75-03

VOORSTEL VAN DECREET HOUDENDE ERKENNING EN SUBSIDIËRING VAN VLAAMSE SPORTORGANISATIES

ADVIES VAN DE VLAAMSE SPORTRAAD

Op 23-06-2000 vroeg Norbert De Batselier, voorzitter van het Vlaams Parlement, het advies van de Vlaamse Sportraad over het voorstel van decreet van Joachim Coens, Mieke Van Hecke, Luc Martens en Riet Van Cleuvenbergen houdende erkenning en subsidiëring van Vlaamse sportorganisaties.

Op 10-08-2000 hadden leden van de Vlaamse Sportraad een voorbereidende vergadering met Vlaams volksvertegenwoordiger Joachim Coens.

Op 05-09-2000 bracht de Vlaamse Sportraad op zijn plenaire vergadering het volgende advies uit.

ALGEMEEN

In zijn advies van 17-06-1999 over de sporttakkenlijst drong de Vlaamse Sportraad op een regeling aan voor de activiteiten en organisaties die niet op de sporttakkenlijst stonden. Dit voorstel van decreet speelt daarop in. Het biedt perspectieven voor sportbeoefening in ruime zin, dwz gezonde bewegingsactiviteiten met recreatief en competitief karakter.

Toch beantwoordt het voorstel niet aan wat de Vlaamse Sportraad voor ogen had. Enkele bezwaren worden hieronder op een rijtje gezet. Verderop worden er enkele alternatieven gesuggereerd.

Het voornaamste bezwaar is dat het voorstel naar vorm en inhoud een kopie is van het decreet van 13-04-1999 houdende erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties.

- De **benaming** 'sport'organisaties kan verwarring scheppen. De beoogde organisaties hebben geen sportaanbod zoals de traditionele sportfederaties. Ze beoefenen uiteenlopende vormen van recreatie en vrijetijdsbesteding: een waaier van activiteiten die veeleer in de marge van de sport zijn te situeren. Het is wenselijk om de terminologie in die zin aan te passen.
- De **definitie** van een sportorganisatie in het voorstel verschilt nauwelijks van die van een sportfederatie. Het accent ligt op gezondheidsbevordering en gemeenschapsvorming. Leggen sommige erkende omnisportfederaties geen vergelijkbare klemtonen? De sportorganisaties moeten een eigen profiel hebben, dat hen duidelijk van de sportfederaties onderscheidt.
- De **tekst** van het voorstel is grotendeels overgenomen van het decreet voor de sportfederaties. Dat maakt het onderscheid nog moeilijker. De criteria moeten zodanig verschillen dat wie sportieve of sportverwante activiteiten aanbiedt, zich óf als sportfederatie óf als sportorganisatie moet profileren en niet van de ene organisatievorm naar de andere over kan stappen.
- De **subsidie** voor de sportorganisaties zou, alweer net als voor de sportfederaties, van de sportbegroting komen. Sommige leden van de Vlaamse Sportraad vinden dat geen goed idee, ook niet wanneer er op de sportbegroting nieuwe middelen worden gevonden. Zij menen dat het aanbod van veel sportorganisaties veeleer bij cultuur of volksontwikkeling aanleunt en langs die kanalen moet worden ondersteund.

Kortom, de scheidingswand tussen sportfederaties en sportorganisaties is in dit voorstel te doorzichtig. Het voorstel onderscheidt zich wel van het decreet voor de sportfederaties door de minder strenge erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden. Jammer genoeg wordt er ook ingeleverd op de **kwaliteit**. Het meest opvallende voorbeeld zijn de diplomaverenisten in artikel 20:

Personeelsleden waarvoor subsidies werden toegekend op basis van het decreet van 2 maart 1977 houdende de regeling van de erkenning en de subsidiëring van de landelijk georganiseerde sportverenigingen en die één van de twee verplichte functies zoals bepaald in artikel 11.3° uitoefenen, maar niet voldoen aan de diplomaverenisten gesteld in dat artikel, zijn van die diplomaverenisten vrijgesteld.

Voor heel wat sportfederaties vormde juist de aanpassing aan de diplomaver-eisten in het decreet van 13-04-1999 een groot probleem. In sommige gevallen leidde dat zelfs tot afdankingen. Het kan niet dat sportorganisaties met minder gekwali-ficeerd personeel zouden werken. Dat strookt niet met het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen.

Het voorstel van decreet lijkt niet alleen als twee druppels water op het decreet van 13-04-1999 voor de sportfederaties, het dreigt dat decreet zelfs te ondergraven.

- Met de sporttakkenlijst werd er een fundamentele keuze gemaakt in het sub-sidiëringsbeleid. Het uitgangspunt was kwaliteit. Van die beleidsoptie blijft maar weinig over, als organisaties die niet op de sporttakkenlijst staan, met dit voorstel van decreet zonder al te veel moeite op een parallelle vorm van erkenning en subsidiëring terug kunnen vallen.
- Er zijn federaties die heel wat moeite hebben moeten doen om zich in het de-creet in te passen. Hun inspanningen worden miskend, nu blijkt dat sommi-ge met dit nieuwe voorstel beter af waren geweest: ze hadden meer centen kunnen krijgen en ze hadden minder problemen gehad. Misschien zullen er zelfs federaties zijn die naar de sportorganisaties over willen stappen, mocht dit voorstel in de huidige vorm worden goedgekeurd. Dat was allicht nooit de bedoeling.

Positief is wel dat de sportorganisaties minder **administratieve verplichtingen** krijgen opgelegd dan de sportfederaties. In het decreet en vooral in de uitvoe-ringsbesluiten voor de sportfederaties is kwaliteit synoniem geworden met admi-nistratieve overlast waarvan het rendement betwijfeld kan worden.

Anderzijds komen sommige activiteiten die buiten de sporttakkenlijst vielen, ook voor deze remake van het bestaande decreet voor de sportfederaties niet in aan-merking, bijvoorbeeld omdat er te weinig beoefenaars zijn. Wie wel onder het voorstel vallen, zijn de volkssporten. De indruk bestaat dat dit voorstel in de eer-ste plaats voor de volkssporten is geschreven.

VLAAMS CENTRUM VOOR VOLKSSPORTEN

Ook dit onderdeel van het voorstel van decreet doet bij de Vlaamse Sportraad vragen rijzen. Er is geen bezwaar tegen de ondersteuning van de volkssporten als Vlaams cultureel erfgoed. Maar is het wenselijk om één instantie via dit voorstel nominatim subsidies toe kennen? Is het niet beter om voor een Vlaams Centrum voor Volkssporten eventueel een aparte regeling uit te werken? Of kan een Vlaams Centrum voor Volkssporten niet bij het Sportmuseum Vlaanderen worden ondergebracht, waar al een constructie voor in de maak is? Wat gebeurt er overi-gens met de bestaande Volkssportconfederatie?

ARTIKELSGEWIJS

De Vlaamse Sportraad staat niet achter de filosofie en het concept van het voorstel van decreet. Daarom wordt er geen artikelsgewijze bespreking aan gewijd. Alleen wordt erop gewezen dat aangezien het voorstel zo nauw bij het decreet voor de federaties aansluit, heel wat punten uit het advies over het decreet ook op dit voorstel van toepassing zijn.

ALTERNATIEVEN

De Vlaamse Sportraad ziet wel wat in het begrip **steunpunt** dat het voorstel van decreet hier voor de volkssporten introduceert. Zo'n steunpunt zou niet enkel voor de volkssporten nuttig zijn, maar ook voor andere verenigingen die met diverse aspecten van het Vlaamse beleid te maken krijgen: gemotoriseerde sporten, natuursporten, fitness, ... Een steunpunt zou hen wegwijs kunnen maken in de regelgeving rond sport, medische begeleiding, veiligheid, milieu, toerisme, ...

Dergelijke steunpunten of aanspreekpunten bestaan trouwens al. Een goed voorbeeld is het *Forum voor Gemotoriseerde Sporten*. Dat Forum organiseert geen wedstrijden. Men kan er wel terecht met vragen over wetgeving, milieu, ruimtelijke ordening, ...

Kan de mogelijkheid worden onderzocht om voor dergelijke steunpunten of aanspreekpunten een algemene regelgeving uit te werken? Misschien kunnen ze een beperkte, maar uniforme ondersteuning krijgen? Het is dan wel nodig om een onderscheid te maken tussen steunpunten, koepels, beroepsorganisaties, ... Een steunpunt biedt in de eerste plaats service en informatie.

De Vlaamse Sportraad is het ook met de indieners van het voorstel eens dat het beleid oog moet hebben voor de sportbeoefening in ruime zin. Sport mag niet verengd worden tot de traditionele wedstrijdsport.

De Vlaamse Sportraad meent dat er daarom behoefte is aan een meer **gedifferentieerd sportbeleid**, dwz verschillende erkennings- en subsidiëeringscriteria en verschillende vormen van ondersteuning voor verschillende vormen van sport en voor verschillende, duidelijk afgeleide organisatievormen: sportfederaties, sportconfederaties, sportorganisaties, koepels, steunpunten, ...

Nederland en de Scandinavische landen hebben uitstekende voorbeelden van gedifferentieerd sportbeleid. Nederland werkt met 8 verschillende types van organisaties, overkoepeld door NOC/NSF. De Scandinavische landen hebben er een 20-tal die op de één of andere manier worden ondersteund, maar niet volgens hetzelfde model.

Ook in Vlaanderen moet het mogelijk zijn om tot grotere entiteiten, grotere domeinen van sport en sportverwante activiteiten te komen.

- Sportactiviteiten die op de sporttakkenlijst staan, moeten via het subsidiëringsbeleid nog meer worden aangemoedigd om **confederaties** te vormen ¹.
- De talrijke en uiterst diverse sportverwante activiteiten — die niet op de sporttakkenlijst staan — moeten — in de aanloop naar een mogelijke erkenning en subsidiëring — worden samengebracht in groepen of **clusters** van bijvoorbeeld volkssporten, natuursporten, avontuursporten, openlucht- of kampeeractiviteiten, sportieve liefhebberijen, ...

De Vlaamse Sportraad verwijst in dit verband naar het antwoord van minister Johan Sauwens op een interpellatie van Roland Van Goethem op 14-06-2000 in de commissie voor Cultuur, Media en Sport van het Vlaams Parlement, over de stopzetting van de subsidiëring van een aantal volkssporten ².

Bij de schaalvergroting moet de *sport voor allen*-visie centraal staan, dwz dat deel van de bevolking proberen te bereiken dat niet op de klassieke manier aan sport kan of zal doen.

Het *leidmotief* moet de taak zijn die de sport in de samenleving kan vervullen, via de opbouw van sociale netwerken. Het beleid moet rekening houden met wat er leeft in de sport. Beleidsmakers kunnen niet zeggen wat wel en niet kan. Beleid en ondersteuning moeten integendeel op de veranderende maatschappelijke realiteit van de sport inspelen.

Het *gezondheidsaspect* is uitermate belangrijk. Gezondheidsbevorderende activiteiten vereisen niet noodzakelijk intense inspanningen. Het is belangrijk voor de volksgezondheid om lage fysieke inspanningen te promoten en te ondersteunen.

¹ Zie *advies over sportconfederaties*.

Bij het zoeken naar partners kunnen verschillende TYPES van confederaties tot stand komen.

Enkele voorbeelden.

- *Unisportconfederaties*.

Het decreet biedt een gelegenheid om de versnippering uit het verleden om te keren en naar maximum 1 federatie per sporttak te evolueren, zoals aanbevolen in het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen (voorstel van minister Luc Martens). De internationale structurering van de sporttakken kan hierbij richtinggevend zijn. Unisportfederaties moeten zich engageren om alle niveaus en categorieën van sportbeoefening aan bod te laten komen.

- *Doelgroepenconfederaties*: om bepaalde groepen uit de samenleving beter te kunnen bereiken (studenten, gezinnen, senioren, gehandicapte personen, ...).

- *Multisportconfederaties*: voor de kleinere organisaties.

Daarnaast zijn er verschillende STRATEGIEËN mogelijk om tot confederaties te komen.

Er kan worden uitgegaan van:

- *beheersaspecten* (gezamenlijke administratie, budgetten, sponsoring, ...);
- *geografische* en *organisatorische* aspecten (infrastructuurgebruik, ...);
- *sporttechnische* verwantschap, met een indeling in grote of in kleinere geledingen:
  - ~ grote geledingen: bv vechtsporten, slagbalsporten, veldsporten, zaalsporten, ploegsporten (indoor — outdoor), watersporten, ...
  - ~ kleinere geledingen: bv minivoetbal en zaalvoetbal.

Ideaal zou zijn mocht er met verschillende aspecten tegelijk rekening worden gehouden.

² Vlaams Parlement, Handelingen, Commissie voor Cultuur, Media en Sport, doc. C189 - CUL23, pag. 3: *Persoonlijk ben ik van mening dat we een zekere ordening zullen moeten aanbrengen en bepaalde clusters zullen moeten vormen. Vandaag is er al een lange lijst van mogelijke recreatieve activiteiten. Binnen drie of vier jaar kan dat een enorm pakket vormen. Ik noem bijvoorbeeld de volkssporten; de natuursporten, waaronder het hengelen; de denksporten, waaronder bridge, schaken, dammen; de mechanische sporten, waaronder het zweefvliegen; de dieren-sporten; de biljartsporten; gezondheidspreventieve sporten, waarin onder meer hartpatiënten zich hebben georganiseerd; enzovoort.*

In die zin zit het voorstel van decreet ongetwijfeld op het goede spoor.

Meer differentiëring in het sportbeleid betekent een duidelijker onderscheid tussen sportfederaties en sportverwante organisaties, maar ook tussen sportfederaties onderling. De differentiëring moet onder meer blijken uit de subsidiëring. Wedstrijdsport en recreatiesport moeten volgens verschillende normen worden gesubsidieerd, nog meer dan dat in het decreet van 13-04-1999 houdende erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties het geval is.

SLOT

De Vlaamse Sportraad meent dat het voorstel nogal impulsief en fragmentarisch overkomt. Men zou omgekeerd moeten werken:

- NIET een voorstel van decreet maken en dan zien wat erin past;
- WEL een inventaris maken van het sportieve/recreatieve aanbod – een **TYOLOGIE** van de sport in Vlaanderen – en dan zien hoe het beleid daarop in kan spelen.

Voor zo'n inventaris kan de *Atlas van de Sport* die dit jaar in West-Vlaanderen werd voorgesteld, als model dienen.

De Vlaamse Sportraad beklemtoont andermaal de unieke kansen die de sport biedt voor sociale samenhang en gezondheidsbevordering, beide cruciale elementen in een gezonde samenleving. Brede sportbeoefening realiseert bovendien een economische meerwaarde, voor de overheid zowel als voor de particuliere sector. De Vlaamse Sportraad verwijst in dit verband naar het recente IOS-rapport over de economische betekenis van sport in Vlaanderen³. Er zijn meer dan voldoende gezondheids-, sociale én economische argumenten om een verruimd subsidiebeleid te verantwoorden.

Prof. Bart Vanreusel, *voorzitter van de Vlaamse Sportraad*

Sonia Vanden Broeck, *ondervoorzitter*

Lieven De Clercq, *secretaris*

---

³ Kesenne, S., M. Taks, W. Laporte, P. De Knop, *De economische betekenis van sport in Vlaanderen*, Interuniversitair Onderzoekscentrum voor Sportbeleid, 1998 (wetenschappelijk onderzoeksproject in opdracht van het Bloso), 120 p.